

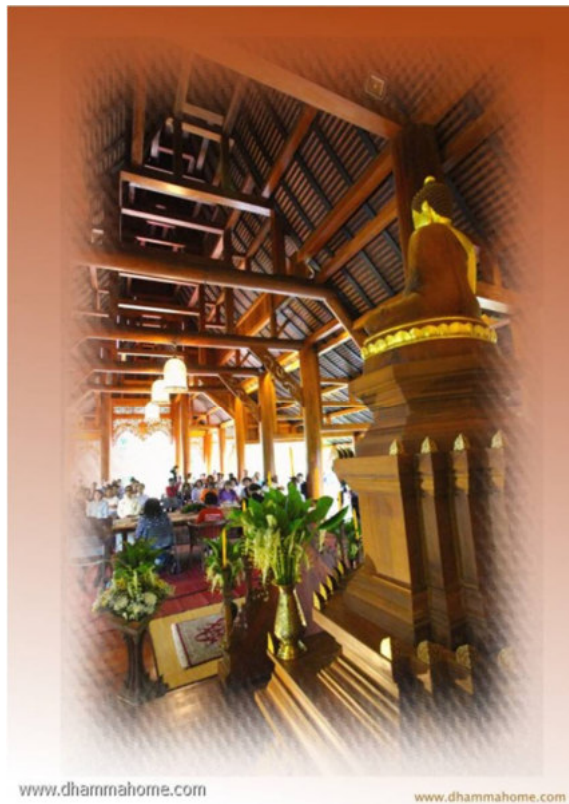
ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ เรือนทองทิพย์ จ.เชียงราย
๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ (ภาคพิเศษ)

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ เรือนทองทิพย์ จ.เชียงราย ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ (ภาคพิเศษ)

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

หลังจบการสนทนาธรรม ที่เรือนทองทิพย์ จังหวัดเชียงราย ในตอนบ่ายของวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ แล้ว ข้าพเจ้าได้รับโอกาสติดตามท่านอาจารย์ไปเยี่ยมสหายนธรรมท่านหนึ่ง ที่เป็นสมาชิกชมรมบ้านร่มมะเขียงใหม่ ซึ่งได้ย้ายกลับมาอยู่ที่บ้านเดิม ที่จังหวัดเชียงราย พี่สหายนธรรมท่านนี้เป็นผู้ที่มากความสามารถ มีความ

เข้าใจธรรม และมีชีวิตครอบครัวที่ยอดเยี่ยม สวยงาม แต่กลับล้มป่วยลงด้วยโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง ทั้ง ๆ ที่ยังอยู่ในวัยหนุ่ม ทำให้ได้คิดว่า แม้การได้รับผลของอกุศลวิบากของบุคคล ทุกคนย่อมมีได้เป็นธรรมดา ไม่เว้นแม้แต่เราเอง ที่จะประสบกับความเจ็บป่วยใด ๆ ได้ในวันหนึ่งเช่นกัน ที่สำคัญที่สุดคือ ชีวิตของพี่ท่านนี้นั้น ไม่สูญเปล่าแล้ว กว่าผู้อื่นมากมายในโลก เพราะเหตุว่า ท่านได้พบและเข้าใจแล้วตามสมควร ซึ่งพระธรรมคำสอนที่ถูกต้อง อันจะสะสมไปเป็นเสบียงอันอุดม ในการเดินทางของท่านในสังสารวัฏ เลิศล้ำกว่าทรัพย์สมบัติใด ๆ อันบุคคลคิดว่าได้ดีแล้วในชาตินี้

แต่ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ เพราะเหตุว่า ทรัพย์แลรัตนใดในโลก ย่อมหาได้ประเสริฐเท่ากับการที่ได้พบพระธรรม ซึ่งมีค่าที่สุด เลิศกว่าทรัพย์ใด ๆ ในสากลจักรวาล จึงมีคำกล่าวเดียวในความอาภัพว่าเรง ที่ได้รับจากการได้พบพระธรรมที่ถูกต้องในหนทางว่า ขอแสดงความยินดีอย่างยิ่งกับพี่ ที่ชีวิตนี้ไม่สูญเปล่าแล้ว พี่ได้ทรัพย์ ที่ยิ่งกว่าทรัพย์ใด ๆ ในโลก ทรัพย์ อันบุคคลมากมายแสวงหา แต่ไม่พบ แต่พี่พบแล้วนะครับ แม้ว่า ณ วันนี้ พี่ไม่สามารถจะหยิบจับ

อะไรได้แต่พี่ยังยิ้มได้เมื่อท่านอาจารย์ไปเยี่ยม พี่ยังมี จักขุปสาท ที่ดูรายการบ้านร่มมะทางที่วิหหลายช่องที่ออกอากาศได้ พี่ยังมี โสตปสาท ที่ยังฟังพระธรรมได้ พี่โชคดีมาก ๆ เลยนะครับ ผู้คนมากมายไม่มีโอกาสเช่นพี่เลย แม้ร่างกายพี่ขยับไม่ได้ แต่ตาของพี่ยังเห็น และหูของพี่ก็ยังสามารถฟังและเข้าใจพระธรรมได้ จะมีอะไรที่เลิศไปกว่าที่พี่ยังสามารถมีการสะสมกุศลธรรม ที่มีปัญญาเป็นยอด เช่นนี้ได้ ในขณะนี้เอง กราบอนุโมทนาในกุศลทุกประการของพี่นะครับ

ในตอนค่ำ เมื่อท่านอาจารย์กลับมาถึงโรงแรมที่พัก แม่ข้าพเจ้าจะได้ยินว่ามีผู้ที่เดินทางมาพบท่านที่โรงแรม แต่ก็ไม่ทราบว่าเป็นใคร เมื่อถึงที่พักจึงได้อาบน้ำและคิดที่จะพักผ่อน ขณะที่เพิ่งอาบน้ำเสร็จก็ได้ยินเสียงข้อความทางไลน์

จึงเปิดดู พบว่าอาจารย์อรอนพได้กรุณาส่งภาพถ่ายและแจ้งมาว่า ท่านอาจารย์กำลังสนทนาธรรม ข้าพเจ้าเห็นภาพท่านอาจารย์นั่งสนทนาอยู่กับคุณอมรา พวงชมภู ท่านเจ้าภาพที่กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์มาที่นี้ แต่ด้วยเหตุปัจจัย ท่านติดภารกิจที่กรุงเทพฯ ในวันนี้พอดี แต่ก็ได้ให้สามีและบุตรสาวของท่านมาคอยต้อนรับท่านอาจารย์ในตอนกลางวัน เมื่อได้เห็นภาพ จึงรีบคว้ากล้องและอุปกรณ์แล้วรีบวิ่งไปยังที่สนทนาซึ่งอยู่ถัดไปอีกอาคารหนึ่ง เป็นขณะที่น่าประทับใจที่ได้เห็นภาพของท่านผู้หนึ่ง ที่แม้มีภารกิจในชีวิตมากมาย แต่ยังมีขณะหนึ่งของชีวิต กับการได้พบพระธรรม ซึ่งบุคคลที่มีความเข้าใจพระธรรมเท่านั้น ที่จะรู้ว่า นี่เป็นขณะที่มีค่า ยิ่งกว่าทรัพย์และรัตนะใดที่มี หากได้มีความเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟัง จากท่านผู้มีเมตตาอันยิ่ง ซึ่งปราศจากความปรารถนาอื่นใดเลยจากผู้ฟัง นอกจากความเข้าใจธรรมของท่านผู้นั่นเอง เท่านั้น

เพื่อเป็นเกียรติแก่ท่านเจ้าภาพ จึงขออนุญาตนำภาพและข้อความการสนทนาสั้น ๆ ในวันนี้ มาลงบันทึกไว้ เป็น ณ กาลครั้งหนึ่ง (ภาคพิเศษ) ดังนี้...

ท่านอาจารย์ :

กว่าจะค่อย ๆ คลายการยึดมั่นว่า มีเรา , เรามี มีหมดเลย เห็นแล้วก็จำ แล้วก็คิด ด้วยความยึดมั่น ถือมั่น

สารพัดอย่าง คือ ชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่ใช่ชาติเดียว
ด้วย

เพราะฉะนั้น พุทธัง สรณัง คัจฉามิ พอเข้าใจแล้ว แล้วได้
ยินคำว่า นะโม ตัสสะ ไช้ไหม? อิติ ปิโส ภควา แต่ละคำที่
เราพูดทั้งนั้น ของท่านนี้ อิติ ปิโส ภควา แม้เพราะเหตุนี้
พระผู้มีพระภาคฯ ทรงเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า
ถ้าเราไม่เข้าใจ เราพูดได้ไหม? แม้เพราะเหตุนี้...แต่เพราะ
ได้ระดับธรรมะ ที่เราเข้าใจสิ่งที่กำลังมี เดียวนี้!! ซึ่งเริ่ม
ตั้งแต่ฟัง จนกว่าจะเข้าใจจริง ๆ เป็นสัญญาณ ที่มันคง

...เพราะฉะนั้น นี่...พอกระทบปั๊บ เกิดแล้วดับ แต่ตอน
เกิดดับ ไม่มีใครรู้ ไช้ไหม? แล้วถ้าประจักษ์แจ้งจริง ๆ สิ่ง
ที่เกิดดับนี้ไม่มีอย่างอื่น ต้องเฉพาะ "สิ่งนั้น" เพราะจิตนั้น
จิตเดียว ไม่ใช่เรา!! จิตนั้น ไม่ใช่เรา!! แต่เป็น "ธาตุรู้" ที่
เกิดขึ้น "รู้สิ่งนั้น" จิตก็เกิด "สิ่งที่ถูกรู้" ก็เกิด ดับแล้ว ไม่
กลับมาอีก กว่าที่จะละ "ความเป็นเรา" กว่าที่จะละ "ความ
เป็นของเรา" กว่าที่จะละ "ความเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด" นี่แหละ
ค่ะ "ค่อย ๆ ฟัง" ค่อยมีโอกาส "ไตร่ตรอง" แล้วก็ "มันคง"
แล้วก็ ยิ่งฟัง ก็จะมีสิ่งที่ทำให้ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น เพราะมี
จริง ๆ เดียวนี้!! เห็นไหม? "เห็น" เมื่อถึงนี้ ดับหมดแล้ว

"เสียง" เมื่อไหร่ ก็ดับ อย่างที่เราว่าดับนี้ ช้ากว่าความเป็นจริงเท่าไร

เพราะว่าวันนี้ เราได้ยินคำใหม่ ใช่ไหม? "นิมิต-ตะ" คนไทยก็ได้ยินคำว่า "นิมิต" ก็คิดว่า "ฝัน" นิมิตเห็นอะไรต่าง ๆ แต่ความจริง "นิมิต" หมายความว่า ถ้าไม่มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดในโลกเลย ทั้งโลก หรือจักรวาลนี้ จะมีอะไรไหม? ไม่มี!! แต่พอมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดเกิดขึ้น นั่นแหละ เริ่มมีโลก แล้ว...

...เพราะฉะนั้น โล-กะ ในพระพุทธศาสนา หมายความว่าสภาพธรรมะที่เกิดดับ แคะนิดเดียวที่เกิดขึ้น ก็เป็นโลกแล้ว แต่ที่นี้ มีเหตุที่จะให้เกิดต้นไม้ใบหญ้า ภูเขา เยอะแยะหมด ก็เกิดมาพร้อม ๆ กัน แล้วก็ไม่รู้ ใช่ไหม? ก็เลย อ้อ... โลกนี้ เต็มไปด้วยดอกไม้สวย ๆ ต้นไม้ ต้นข้าว แต่ทั้งหมดนี้ มีปัจจัย เกิดแล้วดับ นี่สิ...ใครจะรู้??? พระปัญญาที่ได้บำเพ็ญมาที่จะตรัสรู้ สื่อส่งไขแสนกับ สำหรับพระโพธิสัตว์ ผู้ยิ่งใหญ่ด้วยปัญญา แต่ถ้ายิ่งด้วยศรัทธา แปรอสงไขแสนกับ ที่จะรู้ เดียวนี้!! ว่ากำลัง เกิดดับ...

...เพราะฉะนั้น "ไม่ใช่เรา" ที่จะไปรู้!!! "ปัญญา" ความเห็น
 ถูก ที่ค่อย ๆ คลาย เพราะรู้ว่า ทุกอย่าง เป็นอย่างนี้ แล้ว
 ก็ไม่ได้หวัง ที่จะไปพยายาม "ทำ" ให้เข้าใจ เพราะว่า
 "อนัตตา" ประโยคแรกเลย ลืมอีกแล้ว "ธรรมะทั้งหลาย
 เป็นอนัตตา" ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครเลย ฟัง
 อย่างนี้ เราจะเข้าใจแค่ไหน เราบังคับได้ไหม? ว่าให้เรา
 เข้าใจมาก จนกระทั่งลึกซึ้ง จนกระทั่ง แทบตลอด ทุก
 คำ เป็นไปไม่ได้เลย!!! ทุกอย่าง เหตุกับผล ต้องสมควร
 ไม่ใช่ว่า อยากดับกิเลส แต่ไม่มีปัญญา!!! อยากมีปัญญา
 แต่ไม่ฟังธรรมะ!! (หัวเราะ) แล้วจะเอาอย่างไร?

ผู้ฟัง :

ท่านอาจารย์คะ วันนี้หนูเพิ่งเข้าใจคำว่า นิमित เคยถาม
 อาจารย์อรรณพ มาเข้าใจตอนท่านถามว่า เห็นอะไร? คำ
 ว่า เห็นอะไรนี้ พอท่านอาจารย์บอกว่า เห็นนิमित เข้าใจ
 เลย ว่านิमित คือ อะไร

ท่านอาจารย์ :

เพราะมันเกิดดับ ถ้ามันเป็นสิ่งเดียว "รูปเดียว" ที่เกิดแล้ว
 ดับ จะไม่มีนิमित สันฐานเลย คุณอมรา เคยเห็นรูป ที่เขา
 แกว่งเป็นวงกลมไหม? แสงไฟจากรูปนิดเดียว พอแกว่ง
 เร็ว ๆ มันต่อกันเป็นวง ๆ ได้

...เพราะฉะนั้น รูปที่เกิดดับ สืบต่อกันเร็วมากนี้ นิमित
มาแล้ว!! เดี่ยวคิ้ว เดี่ยวผม เดี่ยวอะไรต่ออะไรทั้งหลาย
เพราะเกิดดับสืบต่อ ถ้าลองไม่เกิด ดับแล้วไม่มีอีกเลย ก็
ไม่ต่อ แต่ว่า สิ่งนั้นต้องมีตามเหตุตามปัจจัย ใครก็บังคับ
ไม่ให้เป็นอย่างนั้น ไม่ได้!! ก็เลยเป็นโลกอย่างนี้ เกิดดับ
ไป ใครก็ไม่รู้ จนกว่าจะมีการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้า แล้วผู้ที่ได้ยินได้ฟัง ต้องมีเหตุ ที่เคยได้ฟังมาแล้ว จะ
มากจะน้อย อย่างน้อยที่สุดก็ได้ฟัง เพราะคนที่ไม่ได้ฟัง มี
เยอะ!!!...

...มีหูไว้ฟัง ฟังอะไรดี? (หัวเราะ) ใช่ไหม? ฟังเสียงดนตรี ฟังเสียงฝนตก (ขณะกำลังสนทนา มีฝนตกมาก) หรือ ว่า "ฟังคำ" ที่ทำให้ "เข้าใจ" เพราะ "เสียง" เป็นไปตาม ความหมาย

พอพูดถึง "จิต" รู้เลย "ธาตุรู้ สภาพรู้" ไม่มีรูปร่าง!!! แล้ว "จิต" เกิดขึ้น ทำกิจการงาน ไม่หยุดเลย แต่เขาก็ไม่ได้ เหนื่อยอะไร (หัวเราะ) เพราะเหตุว่า เกิดแล้วดับ จะ เหนื่อยไหม? เราทำงานจนเราไม่หยุดต่างหาก เราถึงได้ เหนื่อย นี่แค่นิดเดียว เกิดแล้วดับ แต่แล้วแต่สภาพธรรมะ ลักษณะที่เป็นทุกข์ มี จะเปลี่ยนลักษณะที่เป็นทุกข์ ให้ เป็นสุข ก็ไม่ได้ ลักษณะที่เป็นสุข เกิดแล้ว เปลี่ยนให้เป็น ทุกข์ ก็ไม่ได้ เกิดแล้ว จะไปเปลี่ยนอย่างไร? แล้วก็ดับแล้ว ด้วย ทำอะไรได้!! "อนัตตา" ค่อย ๆ มันคง รู้ว่า ฟังธรรมะ เพื่อละ "ความเป็นเรา" เพื่อละการยึดถือ ว่ามีตัวตน หรือ เป็นตัวตน จิตเป็นจิต จิตดับแล้ว รูปก็เป็นรูป รูปก็ไม่วู้อะไร แยกกันเด็ดขาด ๒ อย่าง แต่เวลานี้อาศัยกันและกัน

ผู้ฟัง : อาจารย์คะ ขอลาหน่อยค่ะ เสียงนี้ มีทั้งภายในและภายนอกหรือเปล่าคะ?

ท่านอาจารย์ : มีเมื่อไหร่?

ผู้ฟัง : ขณะนี้ ถ้าฟ้าร้องคะ

ท่านอาจารย์ : ถ้าฟ้าร้อง นอนหลับสนิท ได้ยินไหม?

ผู้ฟัง : ถ้าหลับสนิท ไม่ได้ยิน

ท่านอาจารย์ : เพราะฉะนั้น เสียงมี เมื่อไหร่? "เสียง" เกิดตามเหตุ ตามปัจจัย ในปากก็มีเสียง ข้างนอกก็มีเสียง แต่ปรากฏว่ามีหรือเปล่า? ถ้าไม่มีธาตุรู้ ซึ่งกำลังได้ยินเสียงนั้น!! เพราะฉะนั้น "เสียงปรากฏ เมื่อจิตได้ยิน" เสียงที่ยังไม่ดับด้วย ถ้าเสียงนั้นดับไปแล้ว ฟ้าร้องหมดไปแล้ว แล้วเราจะได้ยินเสียงฟ้าร้องได้ไหม? ไม่ได้!! ต้องในขณะที่มีเสียงนั้นปรากฏ จึงใช้คำว่า "มีเมื่อปรากฏ" เพราะ เกิดขึ้น ถ้าไม่เกิด ก็ไม่ปรากฏ!!

ผู้ฟัง : มีเมื่อปรากฏ ใช่มั้ยคะ?

ท่านอาจารย์ : ถ้าไม่ปรากฏแล้วมีหรือเปล่า? เวลานี้มีอะไรบ้าง?

ผู้ฟัง : เสียงปรากฏ เมื่อจิตได้ยิน เดียวนี้ก็มีธรรมะ

ท่านอาจารย์ : ไม่ต้องไปคิด คนเรานี้ช่างคิด แล้วก็ช่างคิดเอง!! ถ้าคิดตามคำของพระพุทธเจ้านี้ ประเสริฐ ไม่ต้องเสียเวลาคิด

เองให้มันผิด เราเป็นใคร? รู้อะไร? แต่ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว ว่าอย่างไร

ผู้ฟัง : มีคนข้างนอกเขาฝากมาถามว่า เสียงนี้ มีภายนอกไหม? มีภายนอกหรือภายใน?

ท่านอาจารย์ : ก็ถามเขาสิ ว่าเสียงภายนอกคืออะไร? หมายความว่าอะไร? ถ้าเขาพูดคำไหน เขาเข้าใจคำนั้นหรือเปล่า? เพราะฉะนั้น เราพูดคำที่ไม่รู้จักเลย ตั้งแต่เกิดจนตาย เราก็ไม่รู้จัก อยู่ตลอดเวลา ฟังก่อนสิ ค่อย ๆ ฟัง ค่อย ๆ ฟัง แล้วจะเข้าใจขึ้น!!

...แล้วไม่ต้องคิดเองเลย!! พอฟังนิดหนึ่ง คิดเองยาว ๆ เสียเวลาผิด แล้วเวลาคิด คิดเองนี่ เอาจามาฟังธรรมะไม่ดีหรือ? แล้วก็เอามาไตร่ตรอง พิจารณา สิ่งที่ได้ฟังแล้วไม่ลืม ดีกว่า และปัญญาของเราที่เกิดจากการฟัง เราจะรู้ได้เลยว่า ถ้าไม่มีการฟัง เราจะเข้าใจได้ไหม? ไม่มีการไตร่ตรองให้ละเอียด ลึกซึ้ง ว่าจะเข้าใจลึกซึ้งถึงพระปัญญาคุณ ที่ทรงตรัสรู้ว่าจะขณะนี้เกิดดับ ได้ไหม? ก็

ไม่ได้!!! เพราะฉะนั้น ไม่มีใครอีก ในสากลจักรวาล ครั้ง
ละ ๑ ที่เกิดแล้ว จะไม่มีผู้ใดเทียมเท่าเลย พรหมก็มาเฝ้า
เทพก็มาเฝ้า เพราะไม่มีใครเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
นอกจากผู้ที่ทรงตรัสรู้!!....

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของ คุณอมรา พวงชมภู เป็นอย่างยิ่ง
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่านครับ

